

**Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3709/08
08.04.2009. godina
Beograd**

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Mirjane Grubić i Ljiljane Ivković-Jovanović, članova veća, u parnici tužilje AA, koju zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženih BB i VV, koju zastupa punomoćnik BA, advokat, radi poništaja braka, odlučujući o reviziji tužioca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Leskovcu Gž. br. 2624/08 od 16.09.2008. godine, u sednici održanoj 08.04.2009. godine, doneo je

P R E S U D U

O D B I J A S E kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Leskovcu Gž. br. 2624/08 od 16.09.2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Lebanu P. 800/06 od 08.04.2008. godine, stavom prvim izreke odbijen je tužbeni zahtev da se prema tuženima utvrdi da je ništav brak zaključen između sada pok. PP1 i sada pok. PP2, zaključen ___.1999. godine pred nadležnom matičnom službom Opštine aa i upisan u MKV koje se vodi za matično područje aa pod tekućim brojem ___ za 1999. godinu, a zbog zablude sada pok. PP1 o bitnim osobinama sada pok. PP2 i što brak nije zaključen u cilju zajednice života. Drugim stavom izreke odbijen je evenutalni tužbeni zahtev tužilje kojim je tražila da se prema tuženima utvrdi da je sada pok. PP1 imao u vreme smrti pravo na poništaj braka zaključen sa sada pok. PP2 dana ___.1999. godine. Poslednjim stavom izreke obavezan je tužilac da tuženoj VV na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 29.500,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Leskovcu Gž. br. 2624/08 od 16.09.2008. godine, odbijena je kao neosnovana žalba punomoćnika tužioca i prvostepena presuda je potvrđena.

Protiv pravноснаžne presude donesene u drugom stepenu tužilac je blagovremeno izjavio reviziju, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP-a, Vrhovni sud je našao da je revizija neosnovana.

U postupku nema bitne povrede iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP-a, na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a ni povrede iz tačke 12. ZPP-a, na koju se ukazuje u reviziji, jer pobijana presuda sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama saglasno utvrđenom činjeničnom stanju i izvedenim dokazima. Takođe nisu osnovani navodi revizije o povredi postupka pred drugostepenim sudom koji je ocenio sve navode žalbe koji su bili od značaja za odluku o ovoj pravnoj stvari.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju pravni prethodnici stranaka, sada pok. PP1 i sada pok. PP2 zaključili su prvi brak ___. godine. Taj brak je razveden pravноснаžnom presudom P. 43/99 od 08.06.1999. godine, zbog ozbiljno i trajno poremećenih bračnih odnosa. Zbog jasno izražene namere bivših supružnika da obnove bračnu zajednicu, to je i učinjeno ___.1999. godine zaključenjem drugog braka. Zaključenju tog braka prethodilo je zaključenje ugovora o poklonu Ov. br. 506/99 od 05.10.1999. godine, čiji motiv je bio sporazum budućih supružnika da sada pok. PP2 bude obezbeđena u pogledu korišćenja nepokretne imovine čiji je vlasnik bio pok. PP1. Dana ___. godine PP2 je preminula od teške bolesti od koje je bolovala i u vreme zaključenja spornog braka, ali te okolnosti, odnosno postojanje bolesti joj nije bilo poznato, kao ni sada pok. PP2, njenom suprugu. Sada pok. PP2a bolovala je od zločudnog tumorskog ___ sa metastazama, dakle već u poodmakloj fazi, a radi se o oboljenju odnosno procesu koji ima usporen rast. Prvi put se u vezi tegoba koje su se pojavile javila lekaru januara meseca 2000. godine, a lečenje počinje 14.04.2000. godine.

Polazeći od napred utvrđenog činjeničnog stanja, a primenjujući odredbe člana 77. stav 2. i člana 78. Zakona o braku i porodičnim odnosima koji je važio u vreme zaljučenja braka, kao i u vreme podnošenja tužbe, pobijanom presudom je odbijen tužbeni zahtev za utvrđenje ništavosti pomenutog braka odnosno za utvrđenje osnova za poništaj braka.

Merodavno pravo za ocenu osnovanosti tužbenog zahteva u ovoj parnici su odredbe Porodičnog zakona („Službeni glasnik RS“, broj 18/05), na čiju primenu upućuju odredbe člana 357. ovog Zakona, prema kome sudski postupak pokrenut po odredbama Zakona o braku i porodičnim odnosima nastaviće se prema odredbama ovog Zakona, osim ako je do dana početka primene ovog zakona doneta prvostepena odluka, kao i u slučaju ako takva odluka bude ukinuta posle početka primene ovog Zakona.

Prema odredbi člana 32. Porodičnog zakona brak je ništav ako nije sklopljen radi ostvarivanja zajednice života

supružnika, ali ni takav brak se neće poništiti ako je zajednica života supružnika naknadno ušpostavljena. Kao i ranije važeći, Porodični zakon ustanovljava zabludu kao uzrok rušljivosti braka. Tako prema članu 39. brak je rušljiv kada je na njegovo sklapanje supružnik pristao u zabludi o ličnosti drugog supružnika ili o nekoj njegovoj bitnoj osobini, a zabluda o nekoj bitnoj osobini postoji kada se radi o takvoj osobini zbog koje supružnik koji je u zabludi ne bi sklopio brak da je za nju znao. Ove, a ni druge odredbe Porodičnog zakona, za razliku od prethodnog, ne definiše koje su to bitne osobine jednog bračnog druga koje bi drugog bračnog druga odvratile od stupanja u brak, ali to može biti trajna, opasna i teška bolest, kako je to definisao ranije važeći ZBPOS.

Bez obzira što se sud u pobijanoj presudi pozvao na odredbe ranije važećeg Zakona, u postupku koji je prethodio donošenju presude utvrđene su sve bitne činjenice i okolnosti od značaja za odluku u ovoj parnici. Pre svega, utvrđeno je da sada pok. PP2 u vreme zaključenja braka nije znala za postojanje bolesti od koje je umrla, te samim tim nije mogla ni dovesti u zabludu svog supružnika u pogledu tih okolnosti. Osnovani su navodi revizije da stručni tim Zavoda za sudsку medicinu u se nije izjasnio o tome da li je u vreme zaključenja braka sada pok. PP2 imala zdravstvene tegobe ili pak saznanja ili sumnju da boluje od zločudnog tumorskog procesa, ali je činjenica, koju je utvrdio prvostepeni sud da se pok. PP2 zbog zdravstvenih tegoba prvi put javila lekaru januara 2000. godine, više meseci po zaključenju braka. Osim toga, na osnovu nalaza i mišljenja veštaka je utvrđeno da se radi o podmukloj bolesti sa dugotrajnim procesom, zbog čega je teško odrediti kada je sama bolest nastala ili kada su se prvi simptomi mogli pojaviti. Ono što je bitno je činjenica da je sad pok. PP2 do prvih saznanja o eventualnoj bolesti mogla doći tek kada se javila lekaru, od kada je počelo i njeno lečenje. Osim toga, iako se radi o teškoj boleti, ona je izlečiva, ukoliko se blagovremeno otkrije i otpočne sa lečenjem. U konkretnom slučaju, kada se pok. PP2 obratila lekaru, bolest je već bila u odmakloj fazi, te je malo verovatno da je za svoju bolest znala mnogo ranije, da se zbog toga nije javljala lekaru i lečila i na kraju da to nije saopštila svom supružniku. Takođe je utvrđeno da je brak sada pok. supružnika sklopljen radi ostvarivanja zajednice života, a ne radi ostvarenja drugih zakonom nedozvoljenih ciljeva, tako da nema osnova ni za utvrđenje ništavosti braka u smislu člana 32. Porodičnog zakona. Suprotno navodima revizije, materijalno obezbeđenje tužilja je ostvarila zaključenjem ugovora o poklonu pre sklapanja braka, iz čega se može zaključiti da ni to nije bio cilj sklapanja braka.

Iz napred iznetih razloga, a primenom člana 405. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

JD